

NEMZETI MÉDIA- ÉS
HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
M É D I A T A N Á C S

2016. évi piacfelügyeleti és általános hatósági felügyeleti terv

---

Budapest, 2015. december 1.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	3
PIACFELÜGYELETI TERV	5
ÁLTALÁNOS HATÓSÁGI FELÜGYELET.....	5
<i>Az országos médiaszolgáltatók rendszeres figyelése .....</i>	<i>5</i>
<i>A körzeti és azon országos vételkörzetű médiaszolgáltatók figyelése, amelyek az országos mintában nem kerülnek vizsgálatra .....</i>	<i>5</i>
<i>A helyi (frekvenciás és vezetékes) médiaszolgáltatók figyelése .....</i>	<i>5</i>
<i>A közösségi médiumok figyelése .....</i>	<i>6</i>
<i>A reklámhangerősség mérése .....</i>	<i>6</i>
<i>A Nielsen Közönségmérés adatbázisán alapuló vizsgálatok .....</i>	<i>6</i>
<i>A digitális médiaszolgáltatásban terjesztett JBE lineáris médiaszolgáltatók eredetileg nem magyar nyelven készített filmalkotásainak ellenőrzése [Mttv. 38. § (3) bekezdés].....</i>	<i>7</i>
<i>A kereskedelmi közlemények közzétételének vizsgálata .....</i>	<i>7</i>
<i>A hír- és magazinműsorok kvantitatív elemzése .....</i>	<i>8</i>
<i>A Klasszifikációs ajánlás hatásának feltérképezése .....</i>	<i>8</i>
<i>A 20%-os bűncselekmény-arány vizsgálata a hírműsorokban .....</i>	<i>8</i>
<i>A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók figyelése, különös tekintettel a rájuk vonatkozó kiskorúak védelmét érintő normákra .....</i>	<i>9</i>
<i>A nők médiabeli reprezentációja .....</i>	<i>9</i>
<i>A hallási fogyatékkal élők számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének ellenőrzése .....</i>	<i>9</i>

Bevezetés

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 168. § (1) bekezdése értelmében a Médiatanács – hatáskörének terjedelmében – a médiapiac zavartalan, eredményes, sokszínű működésének, a műsorterjesztést és a médiaszolgáltatást végzők, sajtóterméket kiadók, a nézők, hallgatók, olvasók, előfizetők és felhasználók érdekei védelme, valamint a nemzeti kultúra és a vélemények sokszínűségének megőrzése érdekében, a tisztességes és hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, a piaci folyamatok megismerése és a médiapolitikai szempontok, illetve az e törvényben meghatározott egyéb célok átfogó értékelése, elemzése és hatósági felügyelete céljából piacfelügyeleti tevékenységet végez.

A Médiatanács piacfelügyeleti tevékenysége keretében a piaci szabályozó, értékelő, elemző tevékenysége körében a médiapiac valamely szegmensét átfogóan, valamennyi szolgáltató tevékenységére kiterjedően, folyamatos figyelés és elemzés útján vizsgálja és értékeli. A piacfelügyelet során az eljárás célja elsődlegesen a piaci folyamatok vizsgálata, és ennek keretében annak feltárása, hogy a vizsgált piacon a szolgáltatók magatartása jogszerű-e, tapasztalhatók-e a hatékony piaci versenyt, a médiapluralizmus fenntartását, fejlődését akadályozó zavarok, valamint a Médiatanács azt is vizsgálja, hogy szükséges-e a jogi szabályozás hatékonyságának növelése érdekében állami (pl. jogszabálmódosítási) beavatkozás vagy annak koncepcionális, stratégiai módosítása.

Miután a piacfelügyeleti eljárások teljes részpiacok átfogó vizsgálatára irányulnak, ezért ún. sokügyfeles eljárások, amelynek következtében a Hatóság az egyedi jogsértések megállapításán túl a jogsértéseket egymásra tekintettel is értékelheti, összehasonlíthatja, azokból általános jogalkalmazási, médiapiaci következtetéseket vonhat le.

Garanciális szempontból fontos, hogy a Médiatanács piacfelügyeleti eljárásait előzetes terv alapján folytatja: a Médiatanács a piacfelügyeleti tevékenysége keretében az előző év piacfelügyeleti tapasztalatainak figyelembevételével éves **piacfelügyeleti tervet** készít a tárgyévet megelőző év december 1-jéig, és azt tizenöt napon belül az internetes honlapján közzéteszi.

A Médiatanács biztosítja az általa készített piacfelügyeleti tervek összhangját. A tervek az első félév tapasztalatai alapján a félév végén felülvizsgálhatók, és amennyiben szükséges, a Médiatanács azokat módosíthatja. A módosított piacfelügyeleti tervet a Médiatanács a módosítástól számított tizenöt napon belül internetes honlapján közzéteszi. A Médiatanács emellett a piacfelügyeleti terven kívül is folytathat hivatalból piacfelügyeleti tevékenységet¹.

A piacfelügyeleti eljárás céljaként és eredményeként a Médiatanács hatósági döntésében értékeli az eljárás tárgyát képező szolgáltatásokkal, tevékenységekkel összefüggő jogérvényesülést. Ennek keretében megállapítja a jogsértések megtörténtét, azokat egyenként és összességükben, egymásra tekintettel is értékeli, valamint meghatározza a jogkövetkezményeket. A Médiatanács piacfelügyeleti döntésében jogsértés hiányában szükség szerint kötelezettségeket állapíthat meg és azok teljesítésének feltételeit is meghatározhatja. A Médiatanács döntésében meghatározza a jogsértések megelőzésével, az önkéntes jogérvényesülés előmozdításával, a piaci folyamatok zavartalan működéssel kapcsolatos állami beavatkozás irányait, módszerét, fejlesztésének, esetleges átalakításának szempontjait, médiapolitikai következtetéseit.

A Médiatanács álláspontja szerint a médiapiaci környezet jelenleg nem indokolja szűkebb értelemben vett piacfelügyeleti feladatok meghatározását, ezért a jelen „[piacfelügyeleti és általános hatósági felügyeleti terv](#)” a Médiatanács által – az Mttv. 167. § alapján – folytatott általános hatósági felügyelet keretében célzatosan vizsgálni kívánt területeket és a vizsgálattal érintett alanyi kört ismerteti. Jelen dokumentum ugyanakkor nem tartalmazza a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozó, ún. bejelentések (és kérelmek) alapján hivatalból indított, de előre értelemszerűen nem tervezhető ellenőrzések körét.

---

¹ Mttv. 168. § (8) bekezdés

Piacfelügyeleti terv

A jelenleg zajló médiapiaci folyamatok nem indokolják piacfelügyeleti tervfeladat meghatározását a 2016-os évre vonatkozóan, azonban ha a rendszeres monitoring tevékenység során bármely okból felmerül piacfelügyeleti beavatkozás szükségessége, a Médiatanács a piacfelügyeleti tervet módosítja.

Általános hatósági felügyelet

Az országos médiaszolgáltatók rendszeres figyelése

A Médiatanács általános hatósági felügyelet és ellenőrzés keretében rendszeresen vizsgálja az országos médiaszolgáltatókat. Mintavétel alapján, véletlenszerű sorsolással, naponta egy televízió/rádió három műsorórát (a legnézettebb/leghallgatottabb időszávból kettő órát, továbbá egy véletlenszerűen kiválasztott órát) analizálja. A vizsgálat során több mint 60, az Mttv.-ben és a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvényben (Smtv.) foglalt norma szempontjából elemzi a médiatartalmakat.

A körzeti és azon országos vételkörzetű médiaszolgáltatók figyelése, amelyek az országos mintában nem kerülnek vizsgálatra

A Médiatanács a vonatkozó törvények előírásainak betartását e területen is mintavétel alapján ellenőrzi, médiaszolgáltatóként két műsoróra (a legnézettebb/leghallgatottabb időszávból és egy véletlenszerűen kiválasztott periódus egy-egy órája) kontrollálásával.

A metodika alapján havonta valamennyi médiaszolgáltató ellenőrzésre kerül.

A helyi (frekvenciás és vezetékes) médiaszolgáltatók figyelése

A Médiatanács a médiumok nagy száma miatt indokoltnak tartja az évente kezdeményezett revízió fenntartását, amelynek keretében az ellenőrzés két műsoróra terjed ki, különös tekintettel a szerkesztett programokra.

A kontroll ezen a területen is sorsoláson alapszik.

A közösségi médiumok figyelése

A közösségi mediaszolgáltatók ellenőrzésének rendjéről az Mttv. 66. § (6) bekezdése rendelkezik: „[...] az (5) bekezdés alapján történő elismerést követően a Médiatanács legalább kétévente - új szolgáltatás esetében az első év után is - részletes, legalább hét műsornapra kiterjedő - vizsgálat során eljárásában hivatalból vizsgálja a mediaszolgáltató működését.” 2016-ban az új szereplők mellett ellenőrzésre kerülnek a 2014-ben már analizált közösségi mediaszolgáltatók is, illetve a rendszeres ellenőrzés kiegészül azokkal a kontroll-vizsgálatokkal, amelyeket a Médiatanács rendel el.

A reklámhangerősség mérése

A hatályos törvényben rögzített kívánalom régóta foglalkoztatja a közvéleményt, mivel a reklámok hangdinamikájának manipulálása megszokott eszköz, amely gyakorta zavarja a befogadókat, a hangosság érzetének változásai kellemetlenek lehetnek bizonyos befogadási szituációkban. A mérést végző, Humanoid névre keresztelt alkalmazás virtuális hangosságmérő műszerekkel monitorozza a kijelölt mediaszolgáltatók teljes műsorfolyamát, a megadott paramétereket meghaladó szegmensek esetében megjelöli az adott műsorrészeket, időpontokat, melyek a későbbiekben hatósági eljárás tárgyát képezik. A program eredményei validált eszközökkel kerülnek ellenőrzésre.

A Nielsen Közönségmérés adatbázisán alapuló vizsgálatok

A Nielsen Közönségmérés Kft. által mért televíziók műsoraiból több terület ellenőrzése valósul meg, melyek közül a hírműsorok és általános tájékoztató műsorszámok időtartamának kontrollálása a JBE mediaszolgáltatóknál a Médiatanács hatáskörébe tartozik. A vizsgálatok több mint 40 szolgáltatót érintenek.

A digitális médiaszolgáltatásban terjesztett JBE lineáris médiaszolgáltatók eredetileg nem magyar nyelven készített filmalkotásainak ellenőrzése [Mttv. 38. § (3) bekezdés]

Az Mttv. 38. § (3) bekezdése értelmében: „A JBE lineáris médiaszolgáltató a digitális műsorterjesztéssel terjesztett valamennyi médiaszolgáltatása során köteles biztosítani, hogy a 19 óra és 23 óra között közzétett, eredetileg nem magyar nyelven készített filmalkotások és filmsorozatok legalább egynegyede eredeti nyelven, magyar felirattal is elérhető legyen, ideértve a 23 óra előtt elkezdődő, de azt követően véget érő műsorszámokat is.” Az idegennyelv-tanulást/használatot segítő, eredeti nyelven közreadott alkotások sugárzása a digitális platformon oly módon valósulhat meg, hogy az nem zavarja a szinkronnal ellátott médiatartalmakat preferálókat.

A Médiatanács a JBE médiaszolgáltatókra vonatkozó, az Mttv. 38. § (3) bekezdésében előírt kötelezettség betartását folyamatosan ellenőrzi.

A kereskedelmi közlemények közzétételének vizsgálata

Az NMHH egy saját fejlesztésű szoftver segítségével végzi a legnézettebb és leghallgatottabb médiaszolgáltatók kínálatában megjelent kereskedelmi üzenetek analízisét. Az adatfelvétel során 96 szempontból kerülnek elemzésre az először bemutatott klasszikus reklámok tartalmának és közzétételének jellegzetességei, mint pl. a kereskedelmi üzenet műfaja, célcsoportja, ábrázolásmódja, a reklámozott termék/szolgáltatás vélelmezett ára stb.

A rendszer segítségével könnyen kiszűrhetők a kereskedelmi üzenetekben felbukkanó tiltott vagy káros tartalmak. A termékmegjelenítéssel és a támogatással kapcsolatos információkat adatbázisba rendezi a hatóság.

Az adatgyűjtés révén hatékonyabbá vált e kereskedelmi üzenet-típusok közzétételére vonatkozó szabályrendszer betartásának hatósági ellenőrzése, valamint jól nyomon követhető a médiaszolgáltatók termékmegjelenítési és támogatási gyakorlata. A termékmegjelenítés módozatainak feltérképezése a két országos piacvezető kereskedelmi csatornát (RTL Klub, TV2) érinti. A támogatási gyakorlat analízise szélesebb körű, hiszen az említett országos televíziók mellett a Duna Televízió is állandó szereplője a félévi összesítéseknek.

A hír- és magazinműsorok kvantitatív elemzése

A hírműsorok kvantitatív tartalomelemzéséről hetente rövid táblázatos összefoglaló készül, amelyet havi táblázatos jelentés, illetve éves szöveges elemzés egészít ki. A politikai magazinműsorokról évente készül kvantitatív tartalomelemzés. A heti adatszolgáltatás a parlamenti képviselők médiahasználata mellett a kormánytagok és a politikai pártkötődéssel rendelkező közéleti szereplők eredményeit is megjeleníti (összes és élőszóbeli szereplés, nyilatkozatoknak szentelt műsoridő). A miniszterelnök és a pártelnökök médiaszereplései külön kerülnek ábrázolásra. Az adatok három idegen (angol, német és francia) nyelven is közzétételre kerülnek.

A Klasszifikációs ajánlás hatásának feltérképezése

A Médiatanács az Mttv. 9. § (8) bekezdése alapján a kiskorúak védelmében alkalmazott korhatárbesorolásnál irányadó részletes szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlatának fő elvi szempontjait 2011. július 21-én ajánlásban tette közzé. A vonatkozó vizsgálat célja feltérképezni, hogy a médiaszolgáltatók mennyiben vették át a piktogramokkal összefüggésben a médiahatóság által javasolt megjelenítési módszereket (pl. televíziók honlapjain, teletexten, internetes műsorújságban), alkalmazzák-e a gyermekbarát piktogramot, végül eleget tesznek-e a korhatár-kategóriák különböző sajtótermékekben történő megjelenítésével kapcsolatos szabályoknak. Az ellenőrzések eredményei negyedéves rendszerességgel kerülnek közzétételre.

A 20%-os bűncselekmény-arány vizsgálata a hírműsorokban

A folyamatosan végzett politikai hírműsorelemzés alkalmas az Mttv. 38. §-ának (1) bekezdésében szereplő kvóta ellenőrzésére is. Az említett jogszabály tiltja, hogy a bűnügyi, a demokratikus tájékoztatást nem szolgáló hírek műsoridőre vetített aránya elérje vagy meghaladja a 20 százalékot. A Médiatanács rendszeres elemzései során részletekbe menően regisztrálja a hírműsorok műsoregységeiben előforduló témákat, így az említett csoportba tartozó hírek megkülönböztetése kivitelezhető. A JBE-k közé sorolt

csatornáknak havi rendszerességgel megküldi az általa mért arányokat, és havi periodicitással internetes oldalán is publikálja a feltárt eredményeket.

A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók figyelése, különös tekintettel a rájuk vonatkozó kiskorúak védelmét érintő normákra

A Médiatanács rendszeresen kontrollálja a Magyarországon fogható, de külföldi joghatóság alá tartozó, és többségében klasszifikáció-köteles műsorszámokat közlétező médiaszolgáltatók (FEM3, Viasat3, Viasat6, Film+, AXN, Cool, RTL II, Super TV2, PRO4, Sorozat+) műsorkínálatát. A vizsgálat során az adott országra vonatkozó szabályokat és a magyar médiajogi rendelkezéseket veszi figyelembe, azok összevetése mellett.

A nők médiabeli reprezentációja

A Médiatanács az év során elemzi a nők médiareprezentációját. A vizsgálat eredményei megmutatják, hogy mely médiumok/műsorok mekkora figyelmet fordítanak a nőkre, milyen módon és kontextusban mutatják be őket, illetve a médiafogyasztó milyen képet kap a nők magyar társadalomban elfoglalt helyéről. Az elemzések az alapadatokon túl összességében és műsortípusra lebontva egyaránt feldolgozzák a nők médiareprezentációjára vonatkozó információkból nyert eredményeket, megjelenéseik számszerű adatait, azok kontextusát és a férfiakkal összevetett megjelenési arányait. Választ adnak továbbá olyan alapvető kérdésekre, hogy a nők és férfiak megjelenése miként reprezentálja a nemek társadalomban elfoglalt helyét.

A hallási fogyatékkal élők számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének ellenőrzése

A rendszeresen végzett vizsgálat célja a hallási fogyatékkal élők számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos törvényi előírások teljesülésének az ellenőrzése. A műsorok elemzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történik. Az ellenőrzés nyolc televíziós csatorna programjára irányul, melyekből hat közszolgálati (M1, M2, M3, M4, Duna Televízió, Duna World), kettő kereskedelmi (RTL Klub, TV2) médium. Négy általános tematikájú televízió mellett egy hír, egy sport, egy gyerekcsatorna, valamint egy archív

tartalmakat sugárzó szolgáltató szerepel. Az egyes hónapokban a nyolc médiaszolgáltatónak összesen 32 véletlenszerűen kiválasztott műsornapját vizsgáljuk. Valamennyi elemzésbe vont csatornán havonta négy nap analízisét végezzük el a 00:00-tól 24:00 óráig adásba kerülő műsorszámokra vonatkozóan. A vizsgálat eredményei az ellenőrzésbe vont napok adatain és az abból nyert átlagértékeken alapulnak. A vizsgálat eredményeiről havi jelentés készül.

Budapest, 2015. december 1.